

Pierre Berntsen, directeur Agrarische Bedrijven bij ABN Amro

QUOTUMGELD NU INVESTEREN IN MILIEU

Waarin moet ik nu investeren?

“Deze vraag horen wij vaak”, zegt Pierre Berntsen, directeur Agrarische Bedrijven bij ABN Amro. Melkveehouders realiseren zich goed dat het speelveld in 2015, als het melkquotum wordt afgeschaft, gaat veranderen. Volgens Berntsen vraagt de nieuwe situatie meer van het ondernemerschap van de boer, vooral op het gebied van milieu.

Pierre Berntsen

“De ondernemer die het efficiëntst gras kan omzetten in melk, wordt de winnaar.”

Foto: ABN Amro

De natuurlijke routine van groeien en quotum bijkopen is nu al verdwenen. Veehouders denken tegenwoordig goed na over de verdere ontwikkeling van hun bedrijf. Hoe die ontwikkeling er precies uit moet zien, dat is thans een lastige vraag. Toch is Pierre Berntsen niet somber over de toekomst. Integendeel, hij verwacht dat de melkveehouderij goede tijden tegemoet gaat. “We verwachten dat de melkprijs in de komende jaren gemiddeld zal uitkomen op 32 cent per kilo melk. De voer- en milieukosten zullen wel iets stijgen. De wereldmarkt voor zuivel is echter gezond, met name vanwege de toenemende vraag uit Azië. Daarbij hebben de Nederlandse zuivelsector en verwerkende industrie een sterke positie op de wereldmarkt”, aldus Berntsen. De inkomensverschillen tussen bedrijven zullen wel verschuiven. De voordelen die intensieve bedrijven nu vaak nog hebben nemen af.

Investeren

Op de investeringsmarkt is het momenteel redelijk rustig. Investeringsquotum verdienen je nu meestal niet meer terug, het aantal transacties is flink afgenomen. Volgens Berntsen wordt er door ondernemers en hun adviseurs veel meer gerekend dan voorheen. Dat is een goede zaak. “Als bank kijken wij bij investeringen in het bijzonder naar de verwachte reserveringscapaciteit. Zo kan het bijvoorbeeld beter zijn om eerst de uitgangssituatie van het bedrijf te verbeteren alvorens te kiezen voor groei. Een investering die leidt tot een kostprijsbesparing is dan een goede investering”, aldus Berntsen. Investeren wordt er de komende jaren niet eenvoudiger op. Het aantal schaafstukken op het speelveld neemt toe vanwege het ingewikkelde milieuvraagstuk. Mest wordt de grootste beperkende factor voor de komende jaren, gevolgd door ammoniak. “De ondernemer die het efficiëntst gras kan produceren en omzetten in melk, wordt de winnaar”, voorspelt Berntsen. “Daarbij zijn voer- en mineralen-efficiëntie factoren die veel belangrijker zijn dan in het verleden. Uit het mineralenproject Koeien en Kansen blijkt dat een efficiënte ondernemer 16.000 liter melk per hectare produceert zonder mestafzet. Om te kunnen groeien worden de kosten voor quotum over enkele jaren vervangen door kosten voor mestafzet boven 14.000 tot 16.000 kg per ha. Volgens berekeningen van ABN Amro zouden die kosten weleens

6 cent per liter melk kunnen bedragen, berekend over de koeien waarvan de mest moet worden afgezet (dus niet van de hele veestapel). De melkproductie per hectare die binnen de mineralenbalans past, is nog niet helemaal duidelijk. Als Nederland de ruimte krijgt van Europa om meer mest te mogen aanwenden bij grotere gewasproducties per hectare, dan is mestafzet minder snel nodig en behouden we goede gewasopbrengsten. De investeringen in emissiebeperkende maatregelen verhogen de kostprijs zo'n 0,5 cent per liter melk (berekend over de hele veestapel).

In de afgelopen jaren werden instrumenten waarmee het mineralenoverschot teruggebracht konden worden, slechts mondjesmaat benut. Denk bijvoorbeeld aan fosfaatarm voer. Dat vond nauwelijks aftrek omdat er geen sturing op was. Sturen op mest en mineralen wordt vanaf nu heel belangrijk om de milieudoelen te halen. “Een breed gedragen, sectoroverschrijdende aanpak met ruimte voor mestverwerking en gebruik van mest als kunstmest is nodig om te voorkomen dat in de toekomst nieuwe vormen van dierrechten worden geïntroduceerd. In 2010 werd 150 miljoen euro geïnvesteerd in melkquota. Met investeringen van deze omvang komen milieudoelen in rap tempo dichterbij”, denkt Berntsen. <

Intensieve bedrijven onder druk

Vooraf intensieve veebedrijven bezinnen zich op hun toekomst. De mest- en milieukosten zullen toenemen en druk geven op de exploitatie. Daarbij zullen de toeslagrechten met name voor deze bedrijven fors lager uitvallen. “Dit kan wel enkele honderden euro's per hectare schelen”, denkt Berntsen. De toeslagrechten worden tussen 2014 en 2019 geleidelijk afgebouwd naar een lager niveau. “Bij de groep intensieve bedrijven zal naar onze verwachting samenwerking met akkerbouw in combinatie met inzet op mestverwerking opgang maken. Ook met bedrijfsbeëindigers zal meer worden samengewerkt.” Bij de financiering van ondernemingen kijkt ABN Amro vooral naar het ondernemerschap. “Daarbij kijken we goed naar hoe ondernemers omgaan met de ontwikkelingen die op hen afkomen.”